

PREDSTAVITEV PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

Planinska zveza Slovenije, www.pzs.si, je **ena največjih in ena najbolj množičnih nevladnih, prostovoljskih organizacij** v Republiki Sloveniji. Planinska zveza Slovenije je **organizacija s tradicijo**, v letu 2013 praznuje že 120-letnico od organiziranega planinstva v Sloveniji – to je od ustanovitve Slovenskega planinskega društva (27. 2. 1893), katerega naslednica je. Predsednik PZS je **Bojan Rotovnik**.

PZS je prostovoljna zveza društev. Glavna dejavnost PZS je povezovanje društev in zagotavljanje pogojev za planinstvo v Sloveniji ter mednarodnem prostoru. Goji slovensko planinsko izročilo, izvaja prostovoljsko delo in deluje kot del civilne družbe, v javnem interesu in kot nacionalna panožna zveza s področja planinstva. **Poslanstvo** Planinske zveze Slovenije, celotne planinske organizacije je: **Planinstvo kot način življenja**. Častni kodeks slovenskih planincev pa vrednota, ki jo spoštuje ter uresničuje planinska organizacija. Načela delovanja planinske organizacije so: celovito planinstvo in njegova promocija, usmerjenost k društvom, usposabljanje obiskovalcev gora za varnejše gibanje v gorah, varovanje gorske narave, strokovnost in sodelovanje, preglednost delovanja in vključevanje javnosti v sprejemanje odločitev.

V letu 2012 je imela v **277** planinskih društvih (planinskih društev, klubov, postaj GRS) in **57.520** članov posameznikov vseh kategorij. Tako A in B člane, B1 člane (kamor so vključeni starejši od 65 let), člane S+ Š (kamor sodijo študentje in srednješolci), ter mlade člane P + O (predšolski in osnovnošolski otroci). Glede na število prebivalcev Republike Slovenije to pomeni **več kot 2,8 %** vsega prebivalstva. Od več kot 57.500 članov je bilo v PZS včlanjenih **skoraj 18.000 mladih** planincev, od predšolskih otrok do starosti 26 let.

Od januarja 2013 Planinska zveza Slovenije združuje 278 planinskih društev in klubov.

Včlanjevanje v PZS je pomembno zaradi več prednosti. Med najpomembnejšimi je zavarovanje članov PZS v gorah Slovenije in Evrope za primer trajne invalidnosti ali nezgodne smrti, ter za primer reševanja izven Slovenije v gorah Evrope. Za člane kategorije A+ pa po celem svetu. Imamo tudi zavarovanje za odgovornost proti tretji osebi.

Planinska društva upravljajo s **176** planinskimi kočami, zavetišči in bivaki z okoli **6.000** ležišči. **Slovenske gore** letno **obišče okoli 1,4 milijona** obiskovalcev, ki jim je na voljo mreža **1.661** planinskih poti v skupni **dolžini 9.000 km** po vsej Sloveniji. Za mrežo planinskih poti po vsej Sloveniji skrbijo za to usposobljeni markacisti PZS znotraj planinskih društev. Planinska društva vzdržujejo tudi 78 transverzalnih poti – obhodnic.

V okviru **Planinske založbe** izdaja PZS planinske zemljevide in vodnike, ki pokrivajo ves gorski svet Slovenije, ter strokovno in leposlovno literaturo.

Planinski vestnik, revija PZS – revija za ljubitelje gora, je najstarejša revija na Slovenskem, ki še izhaja; prvič je izšla že leta 1895.

PZS je nosilka in izvajalka kar **25 programov strokovnega usposabljanja**, po katerih usposablja mentorje planinskih skupin, vaditelje orientacije, varuhe gorske narave, vodnike PZS za vodenje v kopnih in snežnih razmerah, turnokolesarske vodnike, alpiniste, markaciste, trenerje športnega plezanja in inštruktorje vseh vrst.

V PZS je vključena svetovno prepoznavna alpinistična dejavnost, ter **tekmovalni športi** kot so športno plezanje, tekmovalno ledno plezanje, tekmovalno turno smučanje in planinska orientacija. V letu 2012 smo ustanovili **slovensko mladinsko alpinistično reprezentanco (SMAR)**.

Za člane planinskih društev pri izvajanju planinskih aktivnosti (izleti, pohodi, turi, planinski tabori, planinske šole in druga izobraževanja ...) skrbijo strokovni kadri, ki jih usposablja PZS. V planinskih društvih vodijo izlete v gore in skrbijo za člane registrirani vodniki PZS. Najmlajše planince v vrtcih, šolah in planinskih društvih usposabljujejo mentorji planinskih skupin.

Vsem planincem, obiskovalcev gora vedno želimo srečno pot in varen korak. Vse pa opozarjamo, da se v gore in na svoje planinske poti podajajo primerno opremljeni, izbirajo naj poti, primerne svojim psihofizičnim

sposobnostim, pred odhodom naj preverijo tudi vremensko napoved, stanje poti in odprtost koč, odpravijo naj se dovolj zgodaj in o svojih poteh in načrtih obvestijo domače. Vedno imejmo tudi v mislih, da smo na vrhu šele na polovici poti – naš cilj je varno priti domov.

Na alpinističnih tečajih učijo tečajnike veččin registrirani inštruktorji alpinizma. V okviru PZS je v planinskih društvih 42 alpinističnih/plezalnih/športnoplezalnih) odsekov in klubov.

Športni plezalci in plezalke so med najboljšimi na svetu. Urijo se na okoli 100 plezalnih stenah po vsej Sloveniji, zanje pa skrbijo trenerji in inštruktorji športnega plezanja. PZS ima od leta 2007 dalje status društva, **ki deluje v javnem interesu na področju športa.**

Komisija za varstvo gorske narave poleg skrbi za varovanje okolja in narave usposablja varuhe gorske narave, ki delujejo znotraj 12 odborov za varovanje gorske narave v okviru posameznih meddruštvenih odborov. PZS ima od leta 2007 dalje tudi status društva, ki deluje v **javnem interesu na področju ohranjanja narave.**

Naravno okolje je danes odprto in dostopno bolj kot kdaj prej, to pa prinaša vanj tudi mnogo negativnih posledic. Eden izmed pomembnih začetnih korakov je ozaveščanje in poglobljanje znanja o naravi, tako pri prebivalcih kot pri obiskovalcih, še posebno pri otrocih, mladostnikih in mladih.

Planinska zveza Slovenije si močno **prizadeva za sprejetje zakona o omejitvi vožnje z vozili v naravnem okolju**, ki ga je Ministrstvo za okolje RS pripravilo na podlagi Uredbe iz leta 1995. Pri tem prizadevanju je združila svoja prizadevanja s skupnimi prizadevanji Lovske in Ribiške zveze Slovenije, in v letu 2013 pa se jim je pridružila tudi Zveza tabornikov Slovenije.

Z akcijama Vozni redi v Alpah in Ogenj v Alpah pa je združila moči s CIPRO Slovenija (pri Ognju v Alpah sodeluje tudi Triglavski narodni park) in opozorila na trajnostni razvoj, pomembnost mobilnosti, ozaveščanje in ohranjanje narave. Pri obeh akcijah je Planinska zveza Slovenije sodelovala tudi že v 2011 in v 2012. V letu 2013 znova aktivno sodeluje tudi pri Dnevu Alpske konvencije.

V začetku februarja 2011 so poslanci sprejeli Zakon o prostovoljstvu, Planinska zveza Slovenije se je med prvimi vpisala v vpisnik **prostovoljskih organizacij.**

Zaradi svojega programa dela na področju preventive, zagotavljanja varnosti v gorah in pomoči skupinam oseb s posebnimi potrebami ter sodelovanja z društvi srčnih in onkoloških bolnikov je Planinska zveza Slovenije v letu 2008 s strani Ministrstva za zdravje pridobila **status humanitarne organizacije**, v letu 2010 pa še status organizacije, ki deluje v **javnem interesu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.**

Planinska zveza Slovenije, Mladinska komisije je v februarju 2013 pridobila **status mladinske organizacije v javnem interesu v mladinskem sektorju in status nacionalne mladinske organizacije.**

V letu 2007 je bil sprejet Zakon o planinskih poteh.

Od leta 2010 je večina zgodovinskega in arhivskega gradiva hranjenega v **Slovenskem planinskem muzeju** v Mojstrani, odprtem v avgustu 2010. Od junija 2012 pa je del knjižničnega gradiva iz knjižnice Planinske zveze Slovenije v **Planinskem koticu** v Mestni knjižnici Ljubljana, Kersnikova 2, Ljubljana.

V Sloveniji je Planinska zveza Slovenije članica Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez in Združenja društvenih organizacij Slovenije ZDOS.

Dogovor o sodelovanju ima sklenjen z Gorsko reševalno zvezo Slovenije, s Slovenskim gorniškim klubom Skala in z Rdečim križem Slovenije – Zvezo združenj.

Dogovor o sodelovanju na področju trajnostnega razvoja in pri skupnih prizadevanjih varovanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti so sklenile Planinska, Ribiška, Lovska, Turistična, Čebelarska in Kinološka zveza Slovenije.

Planinska zveza Slovenije je **članica tudi več mednarodnih športnih združenj**, ki delujejo na področju planinstva, med njimi je PZS članica **UIAA** (Mednarodno združenje planinskih organizacij) in **CAA** (Združenje planinskih organizacij alpskega loka), v katerih ima svoje predstavnike v več komisijah UIAA in CAA. PZS je članica tudi Evropske popotniške zveze **ERA**, Mednarodne turnosmučarske organizacije **ISMF**, Mednarodne zveze za športno plezanje **IFSC**, Mednarodne komisije za reševanje v gorah **IKAR-CISA**; PZS je pridružena članica Združenja planinskih organizacij Balkana (Balkan Mountaineering Union, **BMU**), pristopila je k EU planinskemu forumu (**EU Mountaineering Forum**). PZS pa je članica tudi mednarodnega **Združenja za reciprociteto** (*planinske organizacije, podpisnice sporazuma o reciprociteti, nudijo članom teh planinskih organizacij enak popust pri prenočevanju v planinskih kočah, kot ga nudijo svojim članom*).

Dodatne informacije:

Zdenka Mihelič, predstavnica PZS za odnose z javnostmi, 041 222 358, zdenka.mihelic@pzs.si